

Irmeli Halinen, Risto Hotulainen, Eija Kauppinen,
Päivi Nilivaara, Asta Raami ja Mari-Pauliina Vainikainen

AJATTELUN TAIDOT

AJATTELUN TAIDOT JA OPPIMINEN

ja

oppiminen

TIIMIAKATEMIA 2022

JENNI MUSTAPIRTTI

PS-KUSTANNUS

Johdanto

Oppimalla ajattelemaan opimme myös oppimaan.

Kysyimme Ilkka Halavalta ja Jani Niipolalta, miten ja millaisia työntekijöitä rekrytoitte töihin. Halava vastasi, että tulevaisuudessa työntekijältä katsotaan entistäkin vähemmän todistuksia ja sitäkin suuremmin kokemusta. Hakuprosessi toimii kokeella, jossa tulee erilaisia toimeksiantoja ja tehtäviä, jonka suoriutumisen pohjalta työnantaja valitsee työntekijät.

Poimin heidän puheistansa neljä tärkeintä piirrettä, mitä he kokevat tärkeäksi työntekijässä:

- Tietää miten oppii ja on nopea oppimaan
- Asiakslähtöisyys, enemmän asiakkaan kanssa kuin toimistolla
- Monipuolisesti kokemusta
- Itseohjautuvuus

Minulla kävi mielessä, että he kuvailivat täydellisesti Tiimiakatemia tiimiyrittäjää.

Tämän takia pidän meidän koulutustamme tärkeänä, sillä ajattelun taidot luovat perustan muun osaamisen kehittymiselle ja jatkuvalla oppimiselle.

Tulevaisuudessa tämä on valttikortti, koska kehityksen nopeus pitää yrittäjän vireessä. Tiedon saaminen on koko ajan helpompaa ja nopeampaa, joka korostaa lähdekriittisyyden merkitystä. On osattava ajatella omilla aivoillaan sitä mitä lukee ja kuinka sen yhdistää käytäntöön.

Kysymys kuuluukin, voisiko Tiimiakatemia oppimisen mallia soveltaa alkamaan jo alakoulussa?

Mukavia lukuhetkiä!

Mitä jos aloittaisit Tiimiakatemia jo 7-vuotiaana?

Keskustelimme Ilkka Halavan kanssa myös opetussuunnitelmasta, mitä hän on ollut myös kehittämässä. Nykyään olemme menossa kohti erilaisia oppimismenetelmiä ja tapoja, miten voimme opiskella. Vanhan muuttaminen ja oppivan yhteisön luominen on varmasti haastavaa ja ei tapahdu ihan hetkessä.

Pienillä ajatuksen muutoksilla on iso vaikutus koko yhteiskuntaan. Esimerkiksi arvioinnin rakenteen muutos, että virheistä ei rangaista enää miinus pisteillä tai oppilaita ei enää eri arvotettaisi numeroilla. Silloin pitäisi muuttaa koko todistus menetelmää ja seuraavien koulujen hakuprosessia.

Se laittaisi kaikki korkeakouluhakuprosessit uusiksi. Kaikki olisi hämillään, miten valitsemme oppilaat, jos ei voi katsoa numerollisia tuloksia.

Mitä jos oppilaita ei tarvitsisi enää valita, vaan oppilaat saisivat itse valita.

Hakuprossia muutettaisiin tehtävänannoiksi ja tehtäviksi, mistä oppilas näkisi pienen ripauksen onko menossa edes itselleen sopivalle alalle.

Silloin keskenjätöt prosentit todennäköisesti pienentyisivät ja eikä olisi niin paljoa välivuotia. Oppilaat jotka oppivat dialogin ja tekemisen kautta menisivät oppilaitoksiin ja ketkä oppivat lukemalla tai kuuntelemalla voisivat suorittaa tutkinnon etänä.

Lukukausien välissä olisi kuin 24h synnytykset, jossa testattaisiin opittujen asioiden vientiä käytäntöön. Ne olisivat kuin suuret kilpailut, jossa kaikki on ryhmät kilpailevat toisiaan vastaan. Motivaatio opiskella olisi varmasti suurempi kuin tentti viikkoon pänttäminen.

Oppiva yhteisö niin kuin Tiimiakatemia rohkaisee ja kannustaa virheisiin, haasteisiin ja tukee vahvuuksien löytämistä ja niiden hyödyntämistä. Miksi eri arvioidaan opiskelijoita, jos tulevaisuudessakin tullaan katsomaan opiskelijan kokemusta eikä numeroa tai todistusta. Se, että 20-vuotiaalta vaaditaan 10-vuoden työkokemusta, on ajatukseltaan mahdottomuus. Mutta mahdollista silloin, jos kokemukset tuleekin jo koulussa.

Maailma on julma paikka!

Menisikö opettajan koulutus uusiksi?

Menisi, sillä olisi laiminlyöntiä, että heidät laitettaisiin keskelle tätä muutosta ja heidän pitäisi yhtäkkiä muuttaa käytöstään, mihin he ovat kasvaneet ja miten he ovat opettaneet monia vuosia. Opettajan ammatti on muutenkin haastava kasvavien ryhmäkokojen vuoksi. Miten auttaa henkilökohtaisesti oppilasta, jos samaan aikaan 30 muuta oppilasta tarvitsee apua.

Opettajan rooli on kuin valmentajan auttaa, rohkaista, kannustaa ja huolehtia yksittäisistä oppilaista ja ryhmistä. Mutta mitä opettaja tekee tämän lisäksi, on täysin eri. Ohjaamisen lähtökohta on saada oppilas onnistumaan ja etenemään opinnoissaan.

Mitä jos olisimme täydellisessä maailmassa ja kaikki oppilaat olisivat täyden 10 oppilaita ja kaikki onnistuisivat. Eikö ongelma oli tällöin sama kuin aikaisemmassa kappaleessa, miten valita oppilaat kouluihin?

Eli kaikki nykyhetkessä perustuvat oppilaiden eriarvoisuudelle. Täytyy olla huonoja, jotta hyvät voidaan erottaa joukosta. Mikä erottaa huonot? Se, että he eivät sovellu samaan muottiin kuin hyvät.

Onko tämä tasa-arvoista, jos samaan aikaan on tutkittu, että lasten kognitiivinen kehitys on eri tasoista.

Onko maailma reilu paikka? NO EI. Haluammeko rakentaa maailmasta paremman, no kyllä. Ketkä sen tekevät, no me kai? Mahdollisuudet heittää koko koulutussysteemi ympäri vastassa kymppin oppilaat, jotka ovat raataneet numeroiden eteen koko elämänsä. Vastassa koko systeemi, joka ei usko meidän ideologiamme.

Yliopistotohtorit, jotka eivät halua niellä ylpeyttänsä papereista. Vastassa yhteiskunta, joka ”tarvitsee” huonommin pärjänneitä, tekemään niiden työt, mitä paremmin pärjänneet eivät halua tehdä ja lisänä siihen kermana kakun päälle hänen työnsä korvaa tulevaisuudessa tekoäly ja laitteet. Sanoisin enpä usko, että tätä muutosta tullaan lähiaikoina näkemään. Koska maailma ei ole reilu paikka.

Pahoittelut negatiivisesta maailman kuvasta.

Nuorissa on tulevaisuus!

Tehokkaan oppimisen voi rakentaa siis vanhan tiedon soveltamisella uudessa tilanteessa, mielekkäät tehtävät, oppilaan kokema merkityksellisyys ja innostava vuorovaikutus yhdessä ja erilleen. Nämä rakentavat oppimisympäristön, joka vahvistaa opittua tietoa ja mahdollistaa uuden oppimisen mielekkäästi, tarkoituksena avata oppilaalle ovia tulevaisuuteen.

Tulevaisuuteen tarvitaan entistä enemmän tietoa ja taitoa, ja nykyisten ekaluokkalaisten mahdollisia ammatteja ei todennäköisesti ole vielä edes olemassa.

Puhumattakaan, mitä uutta ja luovaa he pystyvät luomaan, kun heille annetaan tilaa luovalle ajattelulle, rohkeutta ja kykyä ylittää rajoja. Tulevaisuus perustuu näille innovaatioille, millä korjata sulkupolvien tekemät valinnat.

He eivät ole myöskään vielä kangistuneet tapoihinsa ja ajatuksiin, miten asiat täytyy tehdä. Kun lapsi siirtyy kohti murrosikää ja ajatukset kehittyvät ja alkaa syntymään toimintatapoja, silloin tarvitaan lisää tukea ja rohkaisua rikkoa niitä rajoja, joita syntyy.

Olen niin valmis luopumaan siitä, että kenenkään lapsen ei tarvitsisi enää ajatella, että hän on tyhmä, hänellä ei ole mahdollisuuksia tai hän ei kykenisi johonkin. Sen ajatuksen tuo lapselle vain me aikuiset ja meidän koulusysteemi. Eiköhän tämä olisi jo aika korjata meidän toimesta?

Tässä oli minun vahva mielipide opetussuunnitelman muuttamisesta oikeasti opettavaksi suunnitelmaksi.